

DRUŽINSKI PRIJATELJ

peučno-zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.

Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijat.“

Rojanu pri Trstu, številka 3.

Poštno-hranilišnega računa številka 864.139.

Tretji slovenski katoliški shod.

«Kristus živi, zmaga, kraljuje»,*) tako si je moral priznati vsakdo, ki se je udeležil tretjega slovenskega katoliškega shoda v Ljubljani. Kristus mora res živeti v srcih premnogih nepokvarjenih Slovencev, sicer se bi ne bili dvignili v tako ogromnem številu na katoliški shod; Kristus zmaga nad sovražniki katoliškega slovenskega ljudstva in njihovimi shodi, On končno kraljuje v dobrem delu slovenskih dežel v zasebnem in tudi že v javnem življenju in Bog daj, da bi kaj kmalu kraljeval Kristus nad vsemi Slovenci popolnoma.

Da se uresniči ta poslednja želja, da se namreč zanese pravega krščanskega duha v vse naše življenje, v družino, v šolo, v književnost, v gospodarstvo in politiko, to je pač namen katoliških shodov. Slovenci — tako mal narod — smo lahko ponosni na to, da smo se zbrali letos že na tretji katoliški shod. Prvi katoliški shod je bil 1892. l., drugi osem let pozneje l. 1900, tretji pa sedaj. Zadnji slovenski katoliški shod je prekosil prva dva glede na število udeležnikov kakor tudi glede na obširne in velepomembne razprave. S tem smo Slovenci v katoliškem združevanju presegli druge večje, tudi slovanske narode.

Delo katoliškega shoda je zelo obširno, razdeljeno pa mora biti tako, da so vsa zborovanja skupaj pred vsem manifestacija katoliške misli. Manifestirati se pravi javno

*) Ta napis se bere na velikem stebri (obelisku) pred cerkvijo sv. Petra v Rimu.

pokazati svoje notranje prepričanje, v našem slučaju torej javno pokazati svojo katoliško zavest. To je tudi dosegel katoliški shod posebno na velikem zborovanju prvega dne. Dalje se mora na katoliškem shodu demonstrirati, to se pravi namenoma in neprikrito izraziti voljo in mnenje krščanskega ljudstva, kar se je zgodilo na slavnostnih zborovanjih. Konečno mora biti katoliški shod temelj dobri organizaciji, to je določiti mora skupni cilj in sile, ki so zmožne doseči ga ter delo razdeliti tako, da bodo vsi posamniki vsak na svojem mestu služili skupnemu cilju. To je storil katoliški shod drugi dan pri resnem delu v posameznih odsekih.

Nas tržaških Slovencev je bilo na zadnjem katoliškem shodu več kakor na prvih dveh. Tudi je poslalo uredništvo «Družinskega prijatelja» posebne poročevalce v vse štiri odseke in na vsa slovesna zborovanja. Zato smo se odločili, da po vzgledu drugih slovenskih časopisov poročamo cenjenim čitateljem bolj natančno o tem za vso slovenko domovino tako važnem in imenitnem shodu. Pravili pa bomo samo to, kar smo sami videli.

Predvečer.

Na predvečer katoliškega shoda, dne 25. avg. se je vršil v veliki dvorani hotela «Union» sestanek slovenskih in hrvatskih katoliških abiturijentov, to je mladeničev, ki so ravnokar končali srednje šole in mislijo študirati dalje na visokih šolah. Kako tolažilno je to za nas, da se mladi slovenski in hrvatski izobraženci družijo in jasno

izpovedó svojo sveto vero. Iz takih dijakov (študentov) bodo postali gotovo dobri možje zanesljivi voditelji ljudstva.

Ta dijaški sestanek se je spreminjal počasi v pozdravni večer došlih gostov na katoliški shod. Saj je že v soboto popoldne postajalo po Ljubljani zelo živahno. Prvi so bili hrvaški in slovenski dijaki, ki so prihiteli med nas. Pripravljalni odbor ni dal za izobešanje zastav nobenega poziva, kljub temu so nekateri hišni posestniki izobesili zastave. Tudi na pročelju deželnega dvorca je plapolala zastava.

Za zvečer je bil naznanjen dohod Goričanov. Ob 7. uri zvečer je dobil pripravljalni odbor brzojavko, da prihaja po novi železnici nadškof goriški dr. Sedej s svojim ljudstvom. Ob 9. uri zvečer jih je pričakoval na kolodvoru državni poslanec Dr. Žitnik, ki jih je navdušeno pozdravil v imenu pripravljavnega odbora. Goričanov je bilo okoli 700 in so imeli s seboj mnogo društvenih zastav.

Po tem prisrčnem sprejemu so stopile v družbi ljubljanskih zastav na čelu množice goriške društvene zastave in vsa množica se je podala po Kolodvorskih ulicah, ki so bile od magistrata sramotno slabo razsvetljene v „Hotel Union“. Pri vходу goriških bratov je svirala društvena godba «Naprej», občinstvo pa se je dvignilo in Goričane, katerih je bilo okoli, 700 navdušeno pozdravljalo. Kljub temu, da se je pripravljalnemu odboru takorekoč šele zadnje trenotje naznanilo par stotin novih udeležencev z Goriškega, se je vendar vsem preskrbelo prenočišča.

Udeležniki iz drugih slovenskih pokrajin so prihajali deloma skupno, deloma raztreseni z raznimi vlaki v Ljubljano. Večina Štajercev je prišla zjutraj, ko se je shod že začel.

Prvi dan. (26. avgusta.)

Veliko zborovanje

se je pričelo ob 9. uri zjutraj v dvorišču Alojzijevišča na Poljanski cesti. Tu se je začel katoliški shod nepričakovano sijajno. Iz vseh ulic so se vsipale množice proti Alojzijevišču. Blizu 7000 mož in mladeničev se je zbralo. Kako mora to človeka navdušiti! To je res cela vojska, koje se mora sovražnik vstrašiti. Kako so nam ugajali ti možje in posebno mladeniči iz Goriškega, Kranjskega in Štajerskega, ki se ne sramujejo moliti javno sv. rožni ve-

nec, kakor smo videli pri sv. maši. Mi Tržačani žal nismo vajeni takim prizorom, ker vsa naša narodna društva niso zmožna dvigniti moralno (duševno) niti enega mladeniča. Trdno pa pričakujemo tudi pri nas boljših časov, ki jih pa ne bomo doživeli brez božje pomoči in našega vstrajnega dela.

Slavnostni prostor v Alojzijevišču je bilo treba z ozirom na veliko udeležbo prirediti s precejšnjimi žrtvami. Lepo zaraščeni hodniki podajejo najlepšo naravno olepšavo; postavljen je bil oder s kipom cesarja in papeža. Prenesni oltar je bil postavljen na odru, da so bili udeležniki kar lahko na slavnostnem prostoru pri sveti maši, ki jo je daroval prevzv. gospod nadškof dr. Sedej Krasno je pel moški zbor pod vodstvom g. Gorjupa slovensko sveto mašo. Bil je nepopisno vzvišen in slikovit prizor, ko je ta velikanska množica, glava pri glavi, tiho molila med mašo, spredaj ob odru pa so bile postavljene društvene zastave. Bilo jih je 43, skoro vse nove, znamenja mlade organizacije, večinoma jako dragocene in okusne. Nihče ne bo pozabil tega prizora, kdor ga je videl, ostal mu bo kot drag spomin na katoliški shod neizbrisen za vedno.

Po sveti maši je imel *cerkveni govor* prevzvišeni gospod knezonadškof goriški Dr. Sedej. Vzpodbujal je k praktičnemu krščanstvu, ki se kaže v tem, da dejansko izvršujemo, kar nam nalaga sveta vera. To praktično krščanstvo bodi duša vsemu našemu delovanju tudi v javnem življenju. Spomnil se je delovanja p. Abela na Dunaju, ki je ravno v tem, da je privedel meščane k izvrševanju krščanskih dolžnosti storil toliko dobrega za družbo.

Otvoril je shod predsednik pripravljavnega odbora gospod prelat J. Flis z nagovorom, v katerem je naglašal potrebo katoliškega shoda v sedanjih razmerah, ko sovražniki svete vere segajo vedno bolj predrzno po vsem, kar nam je sveto. Pozdravil je ta veliki, krasni shod s srčno zahvalo vsem, ki so, mnogi z žrtvami, prihiteli v belo Ljubljano, da tu javno in očitno pokažejo, da so katoličani.

Za predsednika je predlagal državnega in deželnega poslanca vodjo Povšeta, ki je bil z burnim, dolgotrajnim odobravanjem izvoljen za predsednika. Za podpredsednike so bili izvoljeni: dr. Gregorčič, dr. Pavletič, dr. Jankovič, Jeriha, poslanec Mejač in župan Žumer.

Predsednik Povše je nato pozdravil zborovalce s primernim nagovorom, na kase je prešlo na dnevni red. Kot prvi govornik je nastopil gosp. državni in deželni poslanec *Dr. Sušteršič*, ter je govoril o veri v politiki.

Viharno pozdravljen se je najprej dotaknil neudeležbe koroških Slovencev na katoliškem shodu in volilne reforme. Potem je nadaljeval o krščanski demokraciji (ljudski nadvladi):

Krščanska demokracija se naslanja na verno ljudstvo, katero v svoji zavednosti svobodno, iz notranjega prepričanja, daruje svoje srce nadzemeljskim vzorom svete vere. Tako zavedno ljudstvo je nepristopno vsakemu zapeljanju in zmotam, ki se skušajo razširiti med slovensko ljudstvo.

Kajti ne varajmo se, v središču političnih bojev vedno in vedno skozi vsa stoletja stoji vera in za to skrbé ravno tisti, ki vedno oznanjujejo, da je vera privatna stvar in da vera nima nič v politiki opraviti. Ravno tisti silijo verska vprašanja vedno in vedno, dan za dnem v ospredje. Po časopisih, na shodih, v javnih zastopih, v upravi, v kolikor imajo moč v rokah, povsod skušajo nasprotniki katoliške cerkve uveljaviti svoj vpliv, svojo politično moč le v tem smislu, da bi silo delali sveti katoliški cerkvi, katoliškemu prepričanju, katoliški vesti. Temu početju so dali ime «svobodomiselnost», pa v resnici tu ni ne svobode in ne misli, temveč le brutalnost, surovost, laž in hudobija.

Tu, slavni zbor, bi vendar le nekoliko omenjal, kako napačno je to, da Vi bratje izven Kranjske, na katere se sedaj posebno obračam, vedno tako z neko zaničljivostjo govorite o našem boju proti sovražnikom svete vere in ga imenujete «kranjski prepir». Ali ne čitate časopisov naše protiverske stranke, ali ne poznate njenih izjav v javnem življenju? In vi mislite, da je to malenkostni «kranjski prepir»? Boj za najvišje, za časni in večni blagor slovenskega ljudstva, to je tisti «kranjski prepir», kakor ga imenujete.

Saj je protiverska stranka, kakor nalašč ravno sedaj objavila svoj najnovejši program (načrt). Pol leta je kokodakala in kokodajsala in vsi smo čakali na jajce, ki ga bo ta puta izlegla, in ravno o pravem času, ravno pred našim katoliškim shodom, se je to jajce v častitljivem «Sl. Narodu» pokažalo. In glejte, vse, kar nam je razkrila ta

stranka v svojem programu, v glavnih točkah svojega programa, to so verske točke: Ven z vero iz javnega življenja je ena točka, ven z vero iz šole je druga, proč s krščanskim zakonom je tretja.

Vprašam vas, slavni zbor, kedo tlači in sili vero v javno življenje, če ne nasprotniki naši? Ali so ti morebiti tako smešno-neumni in si mislijo, da si bomo mi dali čisto mirno in ponižno svojo glavo odrezati? Ali mislijo, da bomo silo pustili delati svojemu verskemu prepričanju? Ali si je kedo domišljjal, da si bomo pustili silo delati naši vesti, ali so si mislili, da bomo mi na nož izročili takim ljudem najdražje, kar imamo na tem svetu, svojo deco, svoje otroke?

Ali mislijo, da bomo mi pustili silo delati sveti katoliški cerkvi? Ali mislijo, da bomo mi pustili blatiti našo katoliško duhovščino, naše škofe?

Motijo se, kakor so se vselej zmotili, ti generali z vedno manjšo armado.

Generalov imajo vedno več, armade pa vedno manj.

Ne! Nobena sila sveta nas ne otrga od katoliške vere in cerkve; to vero nosimo v svojih srcih in ta vera, ki živi v naših dušah, ne umre nikdar, in če se grob zapre nad nami, potem bo šele še bolj živel.

Ker je omenil *Dr. Sušteršič* v svojem govoru tudi žalostne razmere v Bosni posebno pa preganjanja, ki ga je moral trpeti bosanski nadškof *Stadler* od avstrijske vlade samo zato, ker je krstil mohamedanca, se je navzoči bosanski kanonik *Dr. Šarič* govorniku toplo zahvalil ter prosil, naj bi se poslanci še nadalje potegovali na Dunaju za trpeče katoliške Bošnjake.

Nato je nastopil drugi govornik, gosp. državni poslanec *Dr. Korošec* iz Maribora in govoril o kmečkem vprašanju.

Posledica brezverskega liberalizma je propad kmetijstva. Kako slabi so sadovi liberalizma, kaže sedanji umirajoči drž. zbor. Osvobojenju kmeta od tlake in desetine so sledila velika bremena in silno zadolženje, cena kmečkim pridelkom je padla, sedaj so posestva razkosana, poslov ni več dobiti še otroci gredo od hiše do hiše za boljšim kruhom. Kmečki stan v Avstriji tare sedaj 8000 milijonov vknjiženih dolgov.

Slovenski izseljenci niso podobni izseljencem drugih narodov: to niso blede, izstradani obrazi, ampak krepke postave,

najčvrstejši ljudje, ki gredo le zato po svetu, ker vidijo, da bi doma bili vedno le sužnji svojih dolgov. Oni gredo po svetu z veselimi upom, da bodo v drugi državi bolje prospeli. Zato pa pada v Avstriji kmečko prebivalstvo sorazmerno z drugimi stanovi po številu, in Avstrija se bliža temu, da postane industrialna država.

Zato se mora naš kmečki stan organizirati, seči mora po samopomoči v zadrukah. Država pa mora poseči vmes s tem, da varuje ceno kmečkemu pridelku, dati mora kmetu, ki gotovo prispeva za vse šolstvo, njegovo lastno strokovno šolstvo.

Zahtevamo, da država posveti kmečkemu stanu vse sile, a največ bo pomagalo, če se začne širiti kmečka zavest. Kmet se mora zavedati svojega velikega in važnega pomena v domovini in državi. Kmečke zahteve moramo staviti v prve vrste, kakor on tudi stoji vedno v prvih vrstah za korist družbe. Odkod pa prihajajo drugi stanovi? Poglejte jih! Sami kmečki sinovi so!

Kmet je tudi najbolj državo vzdržujoči stan. Ko so na Ruskem revolucionarji hoteli strmoglaviti carja, se je kmet dvignil v protirevoluciji in se postavil za carja. Tako je kmečki stan povsod oni živelj, ki ohranja državo, prestol in oltar.

Zboljšanje kmečkega stanu se pa ne da doseči brez boja; zato mora kmet napatati nasprotno trdnjavo. Na odločilnem mestu naj povsod zavihra kmečka zastava: Na zastavi se blišči sv. križ, pod njim so zapisane vse kmečke zahteve in želje.

Slovenski katoliški kmetje! Katoliški shod vas pozivlje, da nesete misel stanovske zavesti seboj in zbirate svoje sotrpine. Potem bo država videla, da ne sme zanemarjati tako važnega stanu.

Kot zadnji govornik na velikem ljudskem zborovanju je nastopil tako priljubljeni voditelj socialnega gibanja na Kranjskem g. *Dr. Krek* s svojim govorom o *katoličanstvu in o socialnem vprašanju*. Našteval je najprej lepe sadove katoliških shodov.

Po katoliškem shodu se mir seli v vas. Najhujša rana našega naroda je medsebojno sovraštvo in prepir med ljudstvom. Ta kuga se mora zatreti in spraviti iz naše srede. Za tak božji mir, po katerem se pozabijo nasprotja, ki izvirajo večinoma iz malenkostnih razmer, je najboljšo sredstvo taka

velika verska manifestacija. Vsak tak velik shod odluči nekaj zastarelega, zakotnega blata z ljudstva in ga dvigne do višjih, plemenitejših čutil. Naj tudi starši vzgaja o mladino v tem smislu, da moli za mir in ko jo uče spoznavati svojo lastnino, naj ji vcepijo zavest, da more srečno živeti na njej le, če bo v miru s svojimi sosedi.

Smisel za svobodo in enakost se goji po katoliških shodih. Revež v očeh tega sveta ne velja nič. V katoliški organizaciji pa revež dobi neki viden prostor. Reveži so ohranili našo domovino, našo omiko, umetnost, naše cerkve. Ob vsaki verski manifestaciji slavi revščina svojo zmago, katolicizem ji daje moč in upanje.

Razširjenje dušnega obzorja. Najtežje je občeovati z omejenimi ljudmi. Odtod izvira nesrečna separatistična politika (zgod. Korošci), mi pa moramo gledati, da si razširimo pogled in obzorje.

Smisel za skupno delo. Ni mogoče doseči velikih stvari brez velikih, močnih zvez. Cerkev, ki ima svoje ljudi povsod, v mestih in pragozdih, je najboljša šola organizacije, v njej živi navdušenje za vsak napredek. Naši cilji so visoki, lepi, a zvezani med seboj, združeni z onimi cilji, ki segajo od zemlje do neba. Delo je skupna stvar, je tudi klic nasprotnih strank. A socializem socialne demokracije so le sanje, nemogoče že zato, ker se njih cilji končajo na tem svetu. Soc. dem. zahteva od svojih pristašev največ žrtev, odreči se morajo pra icipi lastne osebnosti, a jim ne odgovarja na najvišja prašanja življenja: Kaj je po smrti? Soc. demokracija se je začela na Nemškem v protestantovskih krajih, kjer je cerkev popolnoma podložna državi. Ker so delavci v državi videli zastopnico kapitalizma, so obrnili svoj srd tudi proti cerkvi in videli v njej svojo sovražnico. Odtod njihova zahteva, da se mora ločiti cerkev od države. To geslo je v svojem začetku cerkveno-politično, ne brezversko. Danes je pa pri nas dobilo to geslo pomen boja proti cerkvi. Med treznejšimi soc. demok. se že širi misel, da je njih organizacija strokovna in da mora delati za zboljšanje delavskih razmer. Če bomo mi delovali v korist ubogega ljudstva, bo morala tudi socialna demokracija priznati, da je vnebovpijoč greh odvracati delavce od cerkve.

Pravijo, da smo hlapčevski narod. Ali lahko rečemo danes, ko toliko ponosnih mož ve, kaj so in kam gredo: Mi smo

gospodje! Prej je bil gospod tisti, ki je imel skrb za splošni blagor, mir in red. Danes pa ljudje v takih rečeh, ki jih je prej imela gospodinja, sami odločujejo. Prej se je reklo: Grajščak je veren, zato je tudi kmet. Danes se pravi narobe: kmet je veren, zato mora gospod spoštovati njegovo vero.

Nas vodi naša pamet, razsvitljena po naukih naše vere. Mi imamo isto pamet, kot 550 milijonov ljudi, ki verujejo v Kristusa. To pamet si bomo tudi ohranili in skrbeli, da jo bo imel bodoči rod. Ne za svobodno misel, mi smo za pametno misel.

Tovarniški dimniki in bolešno življenje tvorniških piščalk kličejo delavskemu ljudstvu: Trpi in umri! Zvonenje naših cerkvâ nam pa kliče: Delaj, moli, živi!

»Delajmo za narod!« Tako upijejo večinoma oni, ki najmanj delajo. Mi smo v zavesti resnice in zato brez sovraštva. Sovraštvo nasprotnikov pa nas ne zadene. Oni imajo veliko napako: Premalo jih je!

Klic katoliškega shoda do nas vseh je: Tukaj je narod, delajmo zanj!

S tem je bilo veliko zborovanje dovršeno. Predsednik se je zahvalil govornikom in zborovalcem ter predlagal udanostne brzojavke papežn in cesarju. Sprejete so bile z navdušenjem.

Nato so zapustili ob eni popoldne zborovalci slavnostni prostor in spremljali navzoče škofo goriškega, lavantinskega in ljubljanskega do škofijske palače. Razgrajaci iz liberalno-socijaldemokratskega shoda, ki se je istočasno vršil v »Narodnem domu« so bili še pravočasno od žandarjev razgnani. Ljubljanska mestna policija je pokazala, da je za nič, vsaj pod sedanjim komando. Zborovalci katoliškega shoda so se mirno razšli, surovost je le v brezvercih doma. Sramotno je tudi to, da je vozarila električna železnica neprenehoma, dasi je bilo to smrtnonevarno za kktoliške zborovalce, ki so na tisoče zapuščali Alojzijevišče. Pri nas v brezverskem Trstu bi imela tramvajaska družba gotovo več »manire«.

K sklepu še eno željo. Dobro bi bilo, če bi se moglo ob takih prireditvah, dvorišče Alojzijevišča s platnenimi zavesami obsenčiti. Za nekatere je pa res pretežavno pa tudi škodljivo stati v hudi gnječi cele štiri ure in še več na žgočem solncu. Kolikor nam je znano je tvrdka Zuculin v Trstu mojsterska v izdelovanju takih zaves. Tudi

bi ne bilo slabo, če bi se prostor od odra proti hiši nekoliko, polagoma gledališko dvigal in bi imeli tako vsi zborovalci bolj prost pogled na oder. Ščasom se bo dalo vse to opraviti, sicer pa če nas bo na IV. katoliškem shodu za en par tisoč več kakor letos, bomo itak morali misliti na kak drugi večji prostor.

(Dalje prihodnjič.)

I S K R E.

(Napisal Stevo.)

*Kdor dolgo živel je na sveti,
pač dosti moral je trpeti;
a kadar star je, bo dejal:
Da zopet rad bi mlad postal.*

*«Ej, čudno svet sedaj se suče»
— že mlado, staro govori —
a svet drugačen biti noče,
ker v glavah, prav se ne vrti.*

*Včasih — zvedel sem nekoč —
so stari pamet vsaj imeli;
a danes stari še uče,
kako bi mladi bolj noreli.*

*Umetnik ta je, ta junak,
slaven hoče biti vsak.
Oj Diogen,*) kje si, kje,
da z lučjo bi iskal može?*

*«Značajev ni, značajev!»
— je rekel sosod moj —
in hitel je v gostilno,
kjer srd gasil je svoj.*

*) Pravijo, da je hodil grški modrijan Diogen pri belem dnevu s svetilko okoli in pravil, da ne more najti pravih mož. Tudi v naših časih bi jih našel malo.

SREČA V NESREČI.

(Napisal Števo E.)

Tisto nedeljo po velikem šmarnu jo je mahal Limarjev France od svojega strica gori na Visokem. Večkrat je že stric Matija vabil Franceta, naj ga pride obiskat, da mu bo pokazal svoj krasno urejeni čebelnjak, sadovnjak in druge dobrote, katere si je marljivi stric preskrbel v zabavo in korist za stare dni. No France je odlašal in odlašal in morda bi še ne bil šel ono nedeljo, da ga ni k temu primorala potreba. Njegove čebele mu namreč že delj časa niso nič p. sreči rojile. Poskušal je vse, da bi napravil red med čebelami, a ker je bilo vse brez uspeha, odločil se je slednjič, da dobi pri stricu Matiji drugo žlahtno matico.

In s tem namenom se je odpravil na velšmarna dan k stricu na Visoko. Prijazni stric ga je res z velikim veseljem sprejel, pogostil ga je in mu razkazal svoj čebelnjak. Nazadnje pa sta odbrala najlepšo matico in štiri čebele — delavke.

V sel, kakor malokdaj, se je napotil France še le v nedeljo popoldne proti domu. V hlačnem žepu je imel lično škatljico od Ciril-Methodovih užigalic, v njej pa svoj zaklad — štiri marljive čebele in eno žlahtno kraljico. Kdo bi ne bil vesel ako se mu vse tako posreči?

Zato si pa tudi France v veselju ni mogel kaj, da bi se ne oglasil mimogrede v trgu pri svoji izvoljenki. Povedal jej je, kolike upe stavi na novo matico, ker se bo z njo zboljšalo pleme in se okrepi ves zarod.

„Samo pazi, da srečno prineseš domov kraljico“ menila je v skrbeh Pepica; kajti poznala ga je, da ima že marsikatero nerodnost na vesti.

„Nič se ne boj draga moja! Imam jih dobro zaprte v škatljici, kjer sem napravil luknjico za zrak, bolje bi jih ne bil mogel spraviti.“

In govorila sta marsikaj, o svoji bodoči sreči sta prorokovala in si židala zlate gradove.

Ej takole pri dekletu se človek kmalu zamudi; France je pogledal na uro in videl, da je že tričetrt na tri.

„Ob treh gre vlak — kar hiteti bom moral, da ga ne zamudim.“ Poslovila sta se ob kratkem in France je hitel na kolodvor.

Komaj je kupil vozni listek, je že vlak zažvižgal in France je planil z vsemi štirimi v že pomikajoči se vlak. Nesreča pa je hotela, da se je v tej naglici spodtaknil ob nogo nekega sopotnika in je padel naprej in sicer tako nesrečno, da si je pri tem strl škatljico v kateri je tako skrbno čuval svoj zaklad.

Sopotniki pa tudi niso bili tako miroljubne duše, da bi si pustili to dopasti.

„Mrha pijana, čemu si se privlekel med nas, ki smo trezni?“

France se je izgovarjal, kakor je vedel in znal in slednjič sedel v kot k stari gospodični, kjer je mislil z mirnostjo dokazati da je popolnoma trezen.

Tedaj ga je pa v desno bedro nekaj tako uščišnilo, da je v neznanski boli zamahnil z roko hoteč se popraskati. Pri tem pa je nehote sunil ono staro damo. — In sedaj je bilo gorje.

Ženica se vzravna po koncu in France je moral slišati celo kopico psokv.

„Ha, ti potepuh ti, še tega se manjka, preje bi nam bil kmalu polomil noge, sedaj so ti *že roke na potu! Čak, takoj poklicem kondukterja!“

Franceta je to ujezilo in bi jih bil povedal nazaj, a v tistem hipu ga zopet nekaj zbode, da prestrašen plane po koncu.

„Za božjo voljo, kaj pa mu je že zopet? Ali si ob pamet? Sram te bodi, da si upaš pijan med trezne ljudi“ sikala je ženica.

„Ven, skozi okno ga vrzite, tam v cestnem jarku je prostor za pijance“ upil je drugi.

France pa ni poslušal teh prijaznih besed, čutil je kot bi ga nekaj obklalo. Takoj je slutil nesrečo. Segel je v žep in se na svojo veliko žalost prepričal, da je zdrobil škatljico. Hitro jo je preiskal in videl da ni nobene čebele več notri, to gã je popolnoma potrlo.

Toda zopet ga zbode; čebele so ga jele pikati in France prestrašen zavpije in skoči iz se-deža. —

„To je pa že odveč! To je norec!“ upilo je vse vprek

„Primate ga, primate!“ vikala je stara gospa.

Dva, trije so obkolili Franceta in ga mislili prijeti. France pa je bil gorenjska korenina, ki se ni strašil vsake sape. Zasukal se je junaško in cdleteli so vsi trije na tla.

„Konduktter! Konduktter!“ — upile so ženice — norca imamo tukaj, nismo si gotovi življenja! Konduktter! Konduktter!“

„Mir, mir!“ — kliče stari gospod — „kaj pa ti je pravzaprav dečko?“

„Uh meni je strašno! Ušle so, ušle, vse so ušle in sedaj me koljejo, ves sem že obklan. Bežite iz vlaka če ne boste še tudi vi obklani!“

„To je norec! Popolnoma je ob pamet!“ Konduktter! konduktter!“

Pri odprtem oknu se prikaže glava sprevednikova.

„Precej precej! smo že na postaji!“ Vsi tišče nanj in France kliče:

„Ušle so, ušle! vse so ušle in sedaj koljejo“.

„To je norec!“ upili se popotniki.

„Kaj, ušel je in sedaj vas misli poklati? Sprevodnik v tem upitju ni mogel prav razumeti.

„Takoj bomo prijeli hudodelnika“

Ko vlak obstane, skočijo vsi potniki prestrašeni z voza. Tedaj pa se postajenačelnik, ki je bil poučen od sprevodnika, prebliža vozu.

„Kaj imaš tukaj? kedo je ušel?“

„Pet jih je bilo“ vzdihne France, „štiri delavke, za katere mi ni toliko, a ušla je tudi kraljica“.

„Kaj kraljica ušla? Kakšna pa je bila ta kraljica?“ šali se mož, trdno prepričan, da ima norca pred seboj.

„Ah, tako lepe zlate oči je imela in črnika-ste rumeno obobljene noge“.

„Lepa kraljica to! Kakšne pa so bile delavke?“

„Ej, kakor sploh navadne delavke; čebela je čebela enaka“ menil je France.

„Kaj čebele? Muhe, muhe ti rojijo po glavi, pa ne čebele“

„Ne, po glavi pa ne, rojijo mi le po — —“

„Kje ti pa potem rojijo, če ne po glavi?“

„Po — — po životu. Imel sem v žepu majhno luknjico in gotovo so mi tam skozi zlezle“.

„Kdo je zlezel?“ se čudi postajenačelnik.

„No, kdo, kraljica, pa štiri delavke ki sem jih imel v žepu v škatljici“.

„Ha, ha, kraljico, pa štiri delavke si imel v žepu praviš, to je pa že nekaj!“

„Kaj pa zopet upiješ?“ ga vpraša načelnik, ko France nanagloma zakriči.

„Joh, joh! koljejo me; jaz ne morem več prestajati, to je strašno!“

Zvonec zazvoni in načelnik odhiti, da brzojavi na bližnjo postajo. Opozoril je načelnika sosedne postaje, da je v vlaku popotni norec. kate-rega naj primejo in spravijo na varno.

Sedaj je France sam v vozu. Vlak zadrda, France pa, vesel, da je enkrat sam, odpre okno sleče suknjo in jo strese skozi okno. Tri čebele so se pri tem oprostile in veselo zletele v božji svet. A dve morati še notri biti. France je mahal s suknjo skozi okno in pri tem zadel v neki drog blizo tira. Suknja se je hipoma ovila okoli droga in predno se je France zavedel, je že ni bilo nikjer. To pa je pri potnikih, ki so gledali iz voza, le še utrdilo prepričanje, da je France nor.

France pa je ves prestrašen premišljeval, kaj bodo rekli ljudje na kolodvoru, ker se v nedeljo popoldne vozi brez suknje. Sram ga je bilo in jezil se je sam nase in na preklicane čebele.

„Na vse zadnje bodo ljudje res mislili, da sem nor“, ga je skrbelo.

Vlak se je ustavil in vse je vrelo k France-tovemu vozu.

„Na, toliko ljudi je tu, pa moram tak med nje, ha“.

Tedaj je prišel v voz postajenačelnik in dva žandarja. Uklenili so Franceta in ga gnali skozi množico ki je zbijala dovtipe.

France pa je tarnal: I pustite me no, saj sem pameten, pustite me. vam pravim!“

„Tiho! mi že vemo s kom imamo opraviti!“

Ogrnili so ga s plaščem, da ni šel razgaljen v trg in šli so v občinsko hišo.

To pa je bilo Francetu preveč. Najraje bi vse zdobil, tako je bil jezen, vendar je pa požrl jezo, ker je vedel da ga edino pametna beseda reši iz kritičnega položaja.

In res, ko so prišli na določeno mesto, povedal je France vse po pravici in resnici tako, da je vse tiste sitneže neumne prepričal, da je bolj pameten kot pa oni — tako je potem pravil.

Čebele pa, ta preklicani mrčes, je pustil odslej Limarjev France tako se mu je ta stvar zamerila.

Njegova izvoljenka Pepica je tudi zvedela za te nerodnosti Francetove in mu je odpisala, da takega bebca noče za moža, da naj si le drugo poišče.

„Eklet“ je rekel France „to so same čebele napravile, toda nič ne porajtam, dobil jo bom, še boljše bom dobil in tudi, če pride deset panjev čebel!“

In tako je bilo. France si je dobil pridno pošteno in precej premožno nevesto, s katero je še dolgo živel srečno in zadovoljno.

In šla sta neko nedeljo obiskat strica Matijo gori na Visoko in stric jima je, kot zadnjič Francetu, razkazal svoje domovanje in jima priporočil umno čebelarstvo. Govoril je tako navdušeno in prepričevalno, da je Francetu hipoma izginila vsa mrznja do čebel in da je pri tej priči sklenil zopet pričeti s čebelorejo. In stric mu je rad ustregel, dal mu je čebel za začetek, katere sta pa danes bolj varno spravila, kakor zadnjič.

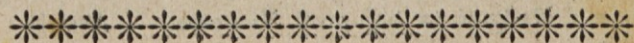
Ko je pozneje včasih France ogledoval polne panje marljivih čebel, se je često spomnil na ta svoj dogodek ter si mislil:

Lej, pa le ni bilo nič hudega tedaj: da, lahko rečem, da je bil oni dogodek — sreča v nesreči.

Slovenci in Slovenke!

Spomnite se družbe sv. Cirila in Metoda.

Kaj pravi politika ?

Avstrija-Ogrsko. Naš cesar se je udeležil velikih vojaških vaj v Šleziji. — Določeno je bilo, da se udeleži tudi manevrov v Dalmaciji in da obišče Bosno. Ali v zadnjem trenutku je prišlo poročilo, da se cesar ne udeleži teh vaj in da pride samo prestolonaslednik. Kot vzrok se navaja prehlajenje. Toda, kaj da je pravi vzrok, to se ugiba. — V sredo je prišel odsek za volilno reformo zopet do posvetovanja. Prva seja državne zbornice bo prih. torek dne 18. t. m. Govoril je tudi ministrski predsednik, ki je rekel, da mora odsek z vso naglico dovršiti svoje delo. Vlada hoče vpoštevati vse želje in hoče posredovati pri nas-

ska in Ogrska vlada se posvetujeta o nagodbi. Beck je rekel, da se hoče le tako pogajati, če se razpravlja o vseh nagodbenih vprašanjih. Ogrska vlada pa ne odobruje tega načela in je pripravljena za pogajanja o posameznih, ki so nujna. — V Hebu na Češkem je bil katoliški shod čeških Nemcev, katerega se je vdeležilo štiri tisoč oseb.

Drugi kraji. Jako napete so razmere med Bolgarsko na eni in Turčijo in Grško na drugi strani zaradi protigrških demonstracij. Turčija se baje oborožuje. — Napadi na p. licijo, na vojaške straže in visoke dostojanstvenike na Ruskem se ponavljajo. Ministerstvo Stolipinovo je izdalo svojo programatično izjavo, v kateri pravi, da hoče nadaljevati na potu upeljavanja liberalnih reform in

Čič v narodni noši.

Čička v narodni noši.

protujočih si interesih. Predloge glede razdelitve volilnih okrajev na Češkem in Moravskem so se oddale poročevalcu. Zato so pričeli razpravljati o § 7, ki določa način volitve. Boj bo zopet, ko se bo šlo za dvetretinsko večino pri izpremembni volilnih okrajev. Češki listi so pisali, da bo avstrijski državni zbor razpuščen meseca januarja: nove volitve pa da bodo okrog 25. marca — Hrvaški in češki Sokoli, ki so se vračali iz vse-sokolskega izleta v Zagreb čez Reko v Dalmacijo, so bili napadeni na Reki in v Zadru od Italijanov. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Taki dogodki pač malo pospešujejo sporazumlje med narodi. — Mnogo Čehov je prišlo v Budimpešto, da se zvežejo z Madjani za boj proti Nemcem. — Avstrij-

tako počasi modernizirati Rusijo, hoče se pa tudi postaviti z vso energijo proti revolucionarjem, ki ovirajo nje delo. V Siedlcach so bili veliki nemiri; vojaki so obstreljali hiše, mnogo je mrtvih in ranjenih. Nemire so povzročili Židje. Vstaja, ki se je začela na Kubi, še ni zadušena. Ta vstaja zelo sbrbi politike Zedinjenih držav, ki so poslali tja svojo ladijo. — Od 4. do 7. sept. se je vršil v Parizu shod francoskih škofov. Posvetujejo se, kaj je storiti z ozirom na novi položaj. Posvetovanja so tajna. Nasprotniki poskušajo vsakojake zvijače, da bi razcepili vodilne kroge francoskih katolikov. Upamo, da se jim to ne bo posrečilo. — Za novega jezuitskega generala je bil izvoljen Nemeč o. Wernz. —

Književnost in umetnost.

Gori! Pomagajte! Zapeljanim in dobromislečim v premislek spisal F. Š. Knjižica obsega 68 strani, dobiva se v «Narodni tiskarni» v Gorici za 20 vin. Prvi del se obrača proti pijačce anju, drugi pa proti kadenju. Čitatelj sicer ne bo našel, posebno v prvem delu, mnogo novega vendar upamo, da bo ta knjižica dobro došla vsem vzgojiteljem. Priporočamo.

Na ples. Vsem, ki prašujejo po tej zelo priljubljeni poučni knjižici, naznanjamo da je prvi natis popolnoma razprodan. To najbolj hvali mladega, vnetega gospoda piatelja. Novi naročniki, katerim ni bilo možno vstreti, naj potrpe do drugega natisa.

Koledarček.

September.

16. **XV. pobinkašna nedelja.** (Evangelij: Jezus o, budi mladeniča v Najmu.) 7 žalosti Mar. Dev.; Ljudmila, vd.; Kornelij in Ciprijan, muč. — 17. ponedeljek. Lambert šk.; Hildegarda, op. — 18. torek. Jožef Kupert, sp. Tomaž Vil., šk. — *Danes je mlaj ob 1 uri 31' po noči. Upajmo da nam bo postal Gospod dežja.* — 19. kватerna sredo. Januarj šk. m.; Arnu f. — 20. četrtek. Evstahij, muč.; Suzana, muč. — 21. kvaterna petek. Matevž, ap.; Mavra. — 22. krotorna sobota. Mavricij in tov., muč.; Emeran, škof. — *Ker je kvatern t den, je post in zdržek mesnih jedij v sredo, petek in soboto.*

23. **XVI. pobinkošna nedelja** (Evangelij: Jezus ozdravi vodeničnega.) Tekla, d. m.; Lin, pap. — 24. ponedeljek. Mar. Dev. reš. ujet; Rupert, op. — 25. torek. Kleofa, sp.; Firmin, šk. — *Danes je prvi krajec ob 7, uri 9' zjutraj. Zopet lepo vreme.* — 26. sredo. Justina, dev., m. Ciprijan, muč.; Kaj, šk. — 28. petek Venceslav, kr.; Marcijal, m.; Salomon. — 29. sobota. Mihael, nadang; Evtihij, muč.

30. **XVII. pobinkošna nedelja.** (Evangelij; O največji zapovedi.) Hieronim, sp. c. uč.; Honorij, škof.

Naša društva.

Moška Marijina družba v Trstu je priredila dne 8—9 septembra pod vodstvom č. g. voditelja I. Tul svoje prvo slovesno romanje k Materi Božji na Sv. Goro pri Gorici. Lepo urejeno procesijo je pred svetiščem sprejel sam preč. g. guardijan. Topla mu bodi zato hvala.

G. načelnik družbe Štefan Stanič je pred cerkvijo ob *spominski plošci*, katero je pustila družba na sv. Gor., na dušeno govoril o pomenu romanja. Mladenič, odbornik Jakob Šemerl pa je v dolga svilena trakova za križ všil lep napis z okraski z Najsvetejšima Srcema J. in M. Pevci so prepevali celo pot in tudi v cerkvi.

Ženska Marijina družba v Trstu bode imela svoj prihodnji mesečni shod dne 16. t. m.

Slov. kat. izobraževalno društvo je poslalo na slov. kat. shod v Ljubljano svojo deputacijo. Po-

zdravni nagovor je imel g. Sever. — Ravno tako je bila zastopana po deputaciji na kat. shodu tudi Moška Marijina družba. Pozdrave je izročil predsedništvu g. Škapin.

Župnijska knjižnica v Trstu si je omislila novo omaro in mizo. Kdor pojmuje važnost te knjižnice, naj jo podpira.

Svetoivanska deklinška Marijina družba priredi dne 14. in 15. sept. pod vodstvom svojega voditelja č. g. Fr. Sla, romanje na sv. Goro. Udeleži se tega romanja 150 oseb.

NOVICE.

+ **Spremembe v duhovščini.** Dne 30. avg. bili so inštalirani sledeči go-spodje: Anton Kalac za župnika prošta v Pazinu, Hugo Masten za župnika pri Jezuitih v Trstu, Josip Svetič za župnika v Tinjanu pri Kopru, G. Kalac je imenovan ob enem tudi za dekana Pazinskega. Čestitamo.

Imenovani in premeščeni so pa še tile go-spodje: G. Rihard Ružička je imenovan za prodekana buzetske dekanije. G. Matija Kurelić gre v Buzet kot administrator in g. Joakim Pilat v ist lastnosti v Drāguć.

Novomašnik g. Josip Fabris gre kot kooperator v Pazin in g. Ivan Cosolo kot kooperator v Oportalj. G. Josip Vodička je šel v Vodice kot administrator.

V Krašico pride kot kaplan exposit g. J. Miličič in v Kastav kot kooperator g. Jos. Žigante. Č. g. Ivan Mandič pride iz Pazina v Trst kot kooperator pri Starem S. Antonu. Za kaplana v Sežano je poslan novomašnik g. Gabriel Piščanc, dosedanji sezanski kaplan gosp. Josip Alberti pa je premeščen v Trst k Staremu sv. Antonu, gosp. Hušo je kaplan v Brezovici, g. Križman pa v Škednju.

+ **Duhovne vaje** je opravilo dne 3.—7. t. m. okolo 30 duhovnikov naše škofije skupaj s prevzv. g. škofom. Zbrani so bili v deškem semenišču pri sv. Justu. Vsega skupaj je opravilo po raznih krajih duhovne vaje okolo 70 duhovnikov tržaško koperske škofije.

× **Naš cesar** se ni podal na velike vojaške vaje v Dalmacije radi prehlajenja in še česa drugega. Zastopal ga je prestolonaslednik Franc Ferdinand, ki se je odpeljal z dvornim vlakom namenjenim za cesarja. V Divači je bil kljub slabemu vremenu v torek sijajen sprejem nadvojvode, ki se je potem kmalu odpeljal v Pulj in dalje v Dalmacijo.

+ **Zadušnica za pok. cesarico Elizabeto.** V ponedeljek ob 9 uri dopoldne je bila povodom obletnice smrti pok. cesarice Elizabete v baziliki sv. Justa slovesna maša zadušnica.

+ **Anton Gerbec** Dne 28. avgusta je umrl v tržaški bolnišnici v dobi 28 let mnogozaslužni pevovodja in orgljaš g. Anton Gerbec iz Barkovelj. Dasi je bolehal več let, je vendar neustrašeno delal za lepo petje in godbo do zadnjega. Še dva dni pred smrtjo je orgljal pri slovesni sv. maši in vodil petje v procesiji. Nagloma pa je začelo popoldne bruhanje krvi in v torek zvečer je izdahnil v bolnišnici. Bil je pokojnik pevovodja „Kola“, „Zarje“, „Adrije“ in ustanovitelj tamburaškega zbora v „Adriji“. Delal je res mnogo za cerkveno in narodno petje. Pogreb, ki se je vršil iz tržaške bolnišnice v Barkovlje, je bil kaj sija-jen. Le to bi pričakovali, da bi se bilo pete sv. maše na osmino udeležilo kaj več pevcev, ne pa trije ali štirje. saj so to redke prilike in za tako požrtvovalnega pevovodjo in organista, kakor je bil rajni Gerbec, se tudi lahko kaj žrtvuje. Blage-mu pokojniku, ki je bil tako mirojuben, pa daj Bog večni mir!

× **Premestitve in imenovanja pri južni železnici.** Premeščen je gospod Fran Vidič postajenačelnik v Borovnici, v isti lastnosti v Logatec. Imenovan je gospod Ivan Arhar, dosedaj železniški pristav na Dunaju, za postajenačelnika v Sežani, in gospod Josip Gostiša, dosedaj pristav v Nabrežini, za postajenačelnika v Borovnici

× **Nova cerkev v Trstu** V kratkem prično salezijanci graditi svojo cerkev. Cerkev bo dolga 28 m, široka 13 in bo dovršena baje tekom enega leta.

Novo vrtnarico dobi otroški vrtec v Rojanu. Rojančani pričakujemo od vodstva družbe sv. Cirila in Metoda, da nam bo dala za učiteljico žensko globokega verskega prepričanja in življenja, ker le taka bo mogla vzgajati našo deco lepo v strahu božjem. Vsaka druga vzgoja je piškova.

Ples v Rojanu. Rojančani so imeli dne 8. in 10. t. m., torej kar tri dni zaporedoma javen ples. Sploh ne odobrujemo, da se prirejajo plesi, če se pa to godi na Marijin praznik in v bližini župne cerkve, rečemo da je to naravnost sramota. To kaže, kakšna je mladina, posebno možka mladina in kako zelo je potrebno, da začnemo šoli odraščajočo možko mladino zbirati v zdrava katoliška društva. Le pomislimo, kakšni družinski očetje naj postanejo taki mladeniči, kojih ob nedeljah in praznikih ne najdeš drugod kakor v gostilnah, na plesu in pri ponočevanju? V Rojanu je namreč mnogo plesnih prireditev, mnogo pijančevanja in nočnega razsajanja Bog daj, da bi se v Rojanu poskrbelo kaj kmalu za dušni prid mladeničev.

Milodari. Za okradeno udovo Škabar sem prejel podpisani od dveh neimenovanih dobrotnikov K 4. za uboge sirote Semec pa še K 160. Bog povrni!

Jakob Ukmar.

× **Iz Doline.** Dne 20. avgusta se je vršil tu pri nas lep pogreb Marijine hčere Uršule Žerjav. Vsa družba jo je spremila z družbenimi znaki in svečami k večnemu počitku. Mesto suhih vencev so ji darovale družabnice pobožno molitev sv. rožnega venca in lepe pesmi nagrobnice.

Ranjka je bila s prvega početka v Marijini družbi, bila je res ponižna, sramežljivega, čistega obnašanja, postrežljiva do bližnjega, ljubila je samoto in se je posebno rada mudila v molitvi pred sv. R. Telesom. Dasi je bolehalo poldrugo leto za sušico, vendar ni zanemarjala pogostega svetega obhajila. V trimesečni dobi na postelji je bila večkrat obhajana. Bolezen e prenašala prav potrpežljivo. Ko so jo sosesre obiskovale, jih je opominjala k molitvi. Izrazila je tudi željo, da bi živela vsaj še do Marijinega vnebovzvetja in šla potem z Marijo skupaj v nebesa. Uslišana je bila. Par dni po Marijinem vnebovzvetju, v soboto zvečer je molila še angeloovo česčenje z domačimi, rekla „Z. Bogom! in smehljaje zaspala v Gospodu, kate-rega je srčno ljubila. Tako umre prava, posnema nja vredna Marijina hči. Naj počiva v miru!

Naša Marijina družba je opravila 7. 8. in 9. duhovne vaje. Vodil jih je g. Mihael Klaužnik. Bog daj tudi milost stanovitnosti v dobrem.

× **Iz Črnega Vrha nad Idrijo.** Protestni shod proti katoliškemu shodu so sklicali 26. avgusta naši brezverci v zvezi z idrijskimi socialnimi demokrati. Govornika sta bila namenjena idrijski mestni tajnik Julce Novak in en socialist iz Idrije. Shod pa je bil od naših razgnan.

Katoliškega shoda v Ljubljani se je iz Črnega Vrha udeležilo dvajset mož in mladeničev.

Že od Velikega šmarna sem smo imeli večkrat slano kakor sneg. To je pač nenavadno v tem času in nam je naredilo na polju zelo občutno škodo.

Iz Kozjega na Štajerskem. Strašna in huda toča je rogovilila dne 11. in 17. avgusta po spodnje štajerski deželi. Veliko poljskih pridelkov je uničila, najhuje so pa prizadeti lepi novo nasa-jeni vinogradi. Mnogo lepega grozdja je odbila. drugo pa polovično obtokla. lako, da se je kar posušilo. Polovico in še več je ledeni bič uničil zlate vinske kapljice, največje upanje ubogega viničarja. Toča je padala nekaj minut, rogovilasta in kakor jajca debela, kamor je padla je vse odbila in odsekala. Veliko ptičkov pevcev je potokla in pobila. Žalostno zdihuje ubogi kmet trpin po-strašno uniceh poljih in lepih vinogradih, ker zdaj je vse tako pusto in žalostno kakor v vojskenem času na bojišču. Marsikatera mati in oče sta se zjokala v grozopolnih dneh in prosila s sklenjenima rokama, naj ljubi Bog to grozno pre-tečo ledeno šibo vsaj zavoljo nedolžnih otročičev

prizanese. Res mnogo bode kruha in zlate vinske kapljice v teh krajih manj kakor bi imelo biti, pa to kar je ledenemu biču ostalo, bode Bog blagoslovil, da bode poseben tek imelo. Njegova sveta volja naj se zgodi.

Pretečeni teden je pogorelo na Veterniku gospodarsko poslopje Vojdečevo. Zgoreli so mu vsi spravljani poljski pridelki. Živino so k sreči rešili sosedi. Pravi se, da je sam po neprevidnosti zažgal.

Na svetu se pač vse spreminja. Tako so se poslovili od nas po božji in škofovi volji te dni č. g. dr. Janez Jančič kaplan in nastopili drugo novo župnijo v Žalcu v lepi savinski dolini. S častitim gosp. dr. Jančičem smo mi mladeniči in bralno društvo zgubili mnogo, pa upamo, da bode naslednik zopet naš pravi voditelj in prijatelj na cerkvenem in društvenem polju. Gospodu dr. Jančiču bodi lepa zahvala za blizu petletno neumorno delovanje. Bog in Marija naj jih še nadalje podpirata.

Dne 21. julija se je volil za okraje Brežice, Kozje in Sevnico novi deželni poslanec. Bil je hud boj. Slavno je zmagal naš kandidat g. dr. Franc Jankovič okrožni zdravnik v Kozjem z 820 glasovi. Benjamin Kunaj v Rajhenburgu je pa častno propal z 260 glasi. Slava vsem zavednim volilcem.

Prošnja za razglednice. Kot prijatelj razglednic se obračam podpisani do vseh cenjenih čitateljev «Druž. Prij.» s prošnjo, da bi mi poslali iz lepih in zanimivih slovenskih pokrajin kako domačo razglednico. Vsem pošiljavcem se že naprej prisrčno zahvaljujem. — Pustišek Mihael, mladenič, Zdole 60, P. Kozje (Štajersko)

× Romarji na sv. Goro. — Minolo soboto, na praznik Matere Božje, kakor tudi v nedeljo je bilo na Sv. Gori nenavadno mnogo romarjev. Njih število je znašalo mnogo tisoč. Posebno v nedeljo pa jih je bilo toliko, da ni bilo za vseh niti prostora v jako prostorni cerkvi. Romarji so bili od vseh strani. Mnogo jih je bilo tudi s Kranjskega, a največ jih je bilo pa iz tržaške in koprške okolice.

× Novi general Jezuitov. V soboto zjutraj je bil v Rimu izvoljen general (vrhovni poglavar) jezuitskega reda o. Frančišek Wernc, rektor gregorijanskega vseučilišča v Rimu. Papež je volitev že potrdil.

O. Frančišek Wernc je bil rojen Nemeč. Porodil se je leta 1842. v Rossweilu blizu Kolina. V jezuitski red je vstopil 5. decembra 1857. Ko je dovršil predpisane študije ter postal mašnik, je bil imenovan profesor červenega prava v Dittonhallu, leta 1883. profesor na gregorijanskem vseučilišču v Rimu, leta 1904. pa rektor istega zavoda. Leta 1897. je pričel izdajati večje delo o cerkvenem pravu, katerega so že izšli štirje zvezki.

× Zavode sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano si je ogledalo na predvečer katoliškega shoda več tržaških gospodov. Vsak, tudi najhujši sovražnik, mora priznati, da so zavodi vrejeni tako, da lepše in boljše ne morejo biti po sedanjem stanju inženirske in zdravniške vede.

× C. kr. državna gimnazija v Trstu. Upišovanje na novo ustopivših učencev se bo vršilo 15. t. m. od 9. do 1. ure, dijakov, ki že pripadajo zavodu, pa dne 18. t. m. od 8. do 12. ure.

Vsprejemni, ponavljani in dodatni izpiti se bodo vršili dne 17. t. m. od 8. ure naprej.

Šolsko leto prične dne 19. t. m., ob 8. uri dopoldne s slovesno službo božjo.

+ C. kr. državna gimnazija v Pazinu. Vpišovanje za šolsko leto 1906—1907. se bo vršilo 15, 16 in 17. t. m.

Vsprejemni, ponavljavni in dodatni izpiti se bodo vršili dne 16. in 17. t. m.

× Na c. kr. pripravnici za srednje šole na Proseku se prične šolsko leto dne 17. septembra sv. mašo, za tem se bo vpisovalo novodošle učence, nakar prične takoj redni pouk.

Učenci se morajo javiti v spremstvu starišev, oziroma namestnikov. Prenesti morajo s seboj zadnje šolsko sporočilo, rojstni krstni list, spričevalo o zdravih očeh in o cepljenju koz.

× Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Vam ponavlja priporoča cikorijo, ki jo v novo zalagata njej v prid bruta Perdana. Slovanske gospodinje! Pridno sezite po tej cikoriji in prepričate se takoj, da vredno stoji na strani Perdano- vīm vžigicam, ki so menda prodrle do slednje slovenske kože. Kakor so vžigice družbi v velik prospheh, tkko jej bo ž Vašo pomočjo tudi kava donášala stalnih dobičkov. Osoda naše družbe je torej bolj ali manj v Vaših rokah.

Narodni kolek družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ter legitimacijske listke, komad po 1 krono, ki jih je naši družbi v korist založilo akademično društvo „Sava“ na Dunaju, rabi odslej znana črkolilnica češke delniške družbe.

Opozarjamo vse sl. slovenske tiskarne na to slovensko tvrdko, ki tako dejansko razumeva češko-slovensko vzajemnost.

Za kratek čas.

(Napisal Števo Erman.)

Strah v gozdu. V temnem gozdu je stala svoj čas čedna hišica, v kateri je stanoval logar s svojo ženo. Mož je bil junak, ki se ni nikogar bal in se je v samotnem gozdu čisto dobro počutil. Nekega dne pa je imel opravke v tri ure oddaljenem trgu, kamor se je zjutraj že na vse zgodaj napotil. Srečno je dovršil svoje opravke

in ve-el, da mu je vse tako gladko šlo, si ni mogel kaj, da bi si ne privoščil pri znancu ob cestni gostilni kozarec „boljšega“, ki je pa tako blagodejno uplival nanj, da je naročil še enega. Medtem se je zunaj pooblačilo, in vse je kazalo, da se skoro vlije ploha. Našemu logarju vkljub temu, da se je že delala noč, ni kazalo drugega, kot da malo počaka. Pozno v noč je že bilo, ko se je naveličal čakati in jo je s krepko gorjačo v roki mahal skozi gozd. Dež je lil in bliskalo se je, da je moral biti jako oprezen, da ni telebnil v ob cestni jarek. Kar naenkrat pa se je mož spodtaknil ob nečem in padel po neki dolgi stvari. Tedaj se zabliska in logar je videl, da je zadel ob mrtvaško rakev. Nekaj časa je dvomil, ali prav vidi ali ne, a zopet se zabliska in videl je kako se je pričel pokrov na trugi počasi dvigati. Groza ga prešine, vendar on ni bil bojzljivec, kmalu se zave, dvigne pokrov popolnoma in začne neusmiljeno pretepevati po božji stvari, ki je bila v trugi. Oni notri si pa tudi tega ni pustil dopasti, mislil je, da je prišel sam bognasvaruj in da bosta zdajle šla. In začel je bridko tarnati, slednjič je pa spoznal, da je to le logar in ga prosil: „Oh gospod logar, pustite me, pustite me, prosim vas!“ „Ha jaz ti bom pokazal tukajle poštene ljudi strašiti, sikal je oni in zopet krepko pritisnil. „U, u!“ upil je človek v rakvi in skušal zlesti ven, „saj jaz nisem mislil strašiti, saj me poznate gospod logar, jaz sem vaški mizar. Ravno sem nesel trugo skozi gozd, ko me vjame ploha in ker nisem imel nikamor drugam iti, zlezal sem v rakev da se ubranim mokroti.“ Sedaj se je šele logar odahnil in žnjim vred tudi mizar katerega so logarjevi udarci tako krepko obdelovali, da je slovesno obljubil, da ne pojde nikoli več p ostovoljno v rakev.

Darovi.

Za „Marijin dom“ v Trstu (10. nabiranje) od $\frac{1}{6}$ do $\frac{16}{7}$:

a) **Nabrali so**: Alojzija Petkovšek K 12, Terezija Zobec 22, Ivana Makuc 27-90, Kristina Novič 24, Helena Vidali 35-20, Josipa Pahor 11-30, Frančišek Guštin 98-12, Frančišek Kosec 68. Skupaj 298 K 52 h. Dobilo se je po poštni hranilnici 254-76. Skupaj 553-28. Stroški za papir 1 K, za znamke 10-80 manipul pristojbina 1-96 Skupaj 13-76. Dohodki 139 K 52 h.

b) **Dobrotniki po 100 K**: Jožef Novak, župnik v Povirju.

c) **Ustanovniki po 20 K**: Katarina Konavec. K. S. Ana Žulic 39-12. Ana Zalašček, I. R. Ivan Koruza župnik Klana, Josip Flegar župnik, Sušnjevica. Matej Rebolj župnik, Truške. Jožef Elsnik župnik. Rodik, moška Marijina družba, Trst.

d) **Redni udje**: Frana Skvarča 12 K. Antonija Dariž Marija Gržinič, Marija Stanič, Antonija Lorenzuti, Marija

Nabergoj, Vincenca Pupis 4 K, Marija Križman, Margarita Curk, Katarina Kastelic, Ivana Makuc 4 K, Ana Furlan, Frančiška Jemc, Antonija Tuta, Marija Lokar 3 K, Marija Čekada 2-30, Frančiška Strukelj 5 K, Jožefa Kristan, Ana Duic, Ana Gerti 6 K.

e) **Podporni udje**: Jožefa Skilan, Ana Margon.

f) **Darovali so**: I. Kovačević, Ujek. Brozovič, župnik Černica, Uršula Barbič, Ana Pušnik po 10 K. Ivana Stibelj 6 K. Ana Cestnik, Neimenovana po 5 K., Elisa Ažman, Kropa, Andrej Zamejec, kan. Ljubljana. Josip Vrbka žup. upr. Lanišće, Josip Flego župni. upr. Slum po 4 K, Neimenovana, Andr. j. Ažman katehet Postojna, Ant. Notar eksp. Štorje po 5 K, Josip Milonič kaplan Rihenberg, Anton Medved župnik Šterna, Josip Lelnik župnik Čemšenik, Neža Ruper, M. Tavčar, Kat. Čehovin, N. N., N. N. mesto božje poti po 3 K, Fr. Schveiger dekan Leskovec 2-76, župnik v Dražgoči 2-50, N. N., M. M., M. Suman, Ana Pahor, M. Kastelic podvodja v sem. v Ljubljani. S. Tiringar kapl. Tomaj. Emil Valker dekan, Portole, Havel župnik, Dolenja vas, I. Zupan župnik Hrenovica, Matej Škerbec župnik Korte, Fr. Kadunc žup. Krašnja. Pet. Koprivec župnik Svibno, Fran. Gornik dekan Postojna, J. Golob kurat Podgora, Anton Manzini, vikar Staroselo, Blaž Gerča župnik Šenpas, I. Kovač župnik Kubač, Otilij Medveš vikar Trenta, Anton Lovšin župnik Dobrava, Ivan Kodre župnik sv. Križ, Antonija Devet po 2 K, Marija N. 180, Marija Štolfa, I. Krušič, M. Ivančič, Ivanka Maslic Ivan Plevani župnik Soteska, Val. Pirc Komen, Urša Bitenc po 1 K, Štefan Tuškan St. Peter, Novo mesto 1-50, M. Kosmel 60 st. Marija Čebokin 50 st. Ana Krušič, N. N. Apolonija Sosič po 40 st. Fr. Jemc, Adalghisa Mioni po 20 st. Neimenovana po 20 st.

FRAN GUŠTIN

bivši blagajnik.

Naša slika.

O Čičih in Čičariji smo že enkrat pisali v našem listu. Domača, narodna, priprosta čička noša, kakoršno kaže naša slika, je Tržačanom prav dobro znana. Čiče vidimo v mestu večjidel, ko pripeljo s svojimi mezgeci oglje na prodaj.

Uganke.

I. Rešitev.

Odgovor: Zadnji bi moral vzeti skledo z jajcem skupaj.

Na šaljivo vprašanje so odgovorili: Pustišek Mihael na Zdolah, Agrež Jožef na Zdolah, Vuk Jakob, dijak na počitnicah v Sovjaku, Krebelj Natalija v Gorici, Kocijančič Zvonko v Kopru in Krmac Alberta v Vipolžah.

Obdarovan je takrat Agrež Jožef na Zdolah.

II. Nove uganke.

1) l l l l l in

(Pustišek Mihael)

2) Kdo zna takoj govoriti v vsakem jeziku?

(Engelsberger Viktor)

3) Kjer ni, se vzame,
kamor ni, se dene.

(Kjuder Albin)

Čas zglasiti e za darilo do 24. t. m.